

ԳՐԱՅԵՐ

ՊՈԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան . . 12 Ձր.

Վեցամսեայ . . 6 "

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ

Երկու թիւ մեկ ծառով

Տարեկան . . 14 Ձր.

Վեցամսեայ . . 7 "

ԱՍԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2,60 Տօլար

Վեցամսեայ 1,50 "

Կ Ա Ն Խ Ի Կ

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

Լ Ր Ա Ք Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՉՈՐԵՔՇԱՔԹԻ ԵՒ ՇԱՐՈՒԹ

Ծանոցանալ տողը
20 անդրիս

Rédaction du journal

„Iraounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България)

Գրութիւնք եւ
լեւ տրուիր

ԹՐԲԱՍՈՍ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ

Հակառակ այն խոր ատելութեան որ մեր սրտերուն մէջ մեծ տեղ գրաւած է՝ դէպի թուրք տարրը, դէպի թուրք լեզուն եւ դէպի թուրքական բարքերը, մենք դեռ չենք դադարիր հետեւել ինչպէս ամէն ունակութեանց ունակ թուրքներն կը հետին:

Մեր սրտերուն մէջ քրքրականօրէն մուտ գտած ամենաթուրքական դէպի թուրք տարրը վաղաճեալ կամ ժամանակաւոր չէ բնականապէս, և չկրնար ալ այդպէս ըլլալ, ցորչափ անիկայ մեր հարիւր հազարաւոր եղբայրներու տրիւնով մեր սրտերուն մէջ անջնջելի կերպով քանդակուած և բոլոր մեր հոգին շաղախած է. խոր ատելութեան առարկայ եղող թուրք տարրին նոյնչափ զգուշի բարքերուն ու սովորութիւններուն, որոնք դարերէ ի վեր մուտ գտած են մեր մէջ, մէկէն ի մէկ անհետացածը պահանջել անբնական է. բայց տակաւ առ տակաւ ատեն ընթացին հետեւիլ ամէն հայ անհատի պարտականութիւնն է:

Թուրքին հարեւական կեանքին սկսեալ մինչեւ անոր խօսելու, բարեւոյն, չորրորդեւ և կեղծելու ամէն մէկ սովորութիւնը մեր մէջէն հեռացնելու պէտքը ոչ թէ միայն մեր ազգային արդար ատելութիւնը կը ներշնչէ մեզ, այլ նաեւ քաղաքակրթութեան, մարդկութեան եւ քրիստոնէութեան պահանջն է այդ:

Կը հաւատանք թէ մեզ ունակութիւնն եղած թուրքական շատ մը վատ սովորութիւններ հետզհետէ միայն կրնան անջնջուանալ մեր ընտանեկան, անհատական եւ հանրային կեանքէն. բայց հայու մը համար էն այսպանիկ այն ունակութիւնը, թուրքաստութիւնը՝ որ այսօր դեռ արտօսահամի մէջ իսկ ընդհանուր է և բոլոր օտարներու քննադատութեանը առարկայ կը լինէ մեզ, երբ պիտի անհետանայ մեր մէջէն:

Թուրքաստութիւնը տարածուած է հայերու մէջ ամէն երկիր և ամէն

քաղաք. Ռումանիոյ և մանաւնդ Պուլկարիոյ որ քաղաքը որ երկրանք, քիչ կը պատահի որ համախմբուած բանի մը հայերու իրարու հետ շատ անգամ թուրքերէն խօսիլը չը լսենք: Մտնենք հայ սրճարաններ, գինետներ և խանութներ, կը տեսնենք թէ ալիք քստ ալիքային հայ ցարկերուն մէջ տիրող լեզուն աւելի թուրքերէն է քան թէ հայ յերէնը: Կը տեսնենք ստեղծող վարժարանի մը չիջանին հետեւած և նոյնիսկ քիչ չափ հայերէն գրելու և կարող երիտասարդներ Պոլսեցի և Կեսարացի և Պուլկարիացի որոնք շատ անգամ հայերէնը ձգած իրարու հետ թուրքերէն կը խօսին:

Հասկնալով ինչ մերթ օտարներու որոնք քաղաք մը հայերու շարունակ թուրքերէն բարձրաձայն խօսակցութեան ունենդրելէ վերջ ըսած են իրարեւր:

«Ասոնք շարքալը թուրքեր են, եթէ հայեր ըլլային քիչ մը ազգային օրէնսդատութիւն ունենալու էին, իրենց արիւնք գետի պէտէ հոսեցնող աղբի մը լեզուն չը գործածելու չուի գտնել»:

Չի կարծիր որ այսպէս կամ ասոր նման կշտամբել խօսքեր օտարներէ քանի որ անգամ չորրորդ հայեր պտնեւին արտօսահամի մէջ: Բայց ցաւալի է որ ոչ օտարներու այսօրինակ արդարացի կը տարածուեն, ոչ ազգային արժանապատուութեան զգացումը և ոչ մեր բերաւոր դահերուն արիւնքը միտքներուն մէջ քանդակուած ատելութիւնը կը զօրէ մեր շրջանակներու մէջէն իսպառ վտարել թուրքաստութիւնը:

Կը հասկնանք թէ մայր մը հայ տղանքէ մէկէն ի մէկ թուրքերէն լեզուն չէ կարելի վտարել, որովհետեւ տարբերութիւնը կամ ծնողներու մեծագոյն մագը գործողութիւնը թուրքերէնէն զատ աւելի լեզուն դեռ չեն գիտիր: Բայց մենք իրաւունք ունինք ծախանալու երիտասարդութեան վրայ որ գործէ տաւանք բացառութեան հայերէն կը հասկնալ և կրնայ խօսիլ, և որ ոչ թէ միայն դատապարտելի անտարբեւ

րութիւն մը ցոյց կուտայ հայերէն իրենց տուններու տիրող լեզուն ընել ջանալու արտականութեան տուել, այլ նաեւ ինքը իր սրճարանական, ընկերական, տնական և արեւտրական բոլոր կեանքին մէջ իր խօսակցի հայուն հետ թուրքերէն խօսելու վատ ունակութիւնն դեռ չը հրաժարիր:

Ամօթ է սա ալիքս, ամօթ է նախապէս է հայ անուան ու արժանապատուութեան. եթէ մենք իրարմէ չենք քաղաքի, գտնէ մեզ ունենող զտարներէն ամենքս:

ԳՐԱՅԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐՁԲ

Մակեդոնական եւ Ալպանական խնդիրներուն սա հրատապ միջոցին եւ Արեւելի Սլաւ ցեղերուն սա խանդավառութեան օրերուն Ռուսիոյ բռնած գիրքը շատերու անմեկնելի կը թուի:

Դեռ ասկէ քանի մը ամիս առաջ ամէն մարդ կը կարծէր գիտնալ թէ Չարի կառավարութիւնը ունէր անթիւ մը ներկայանալու պէս պիտի փութայ Մակեդոնական խնդիրը պաշտպանել, այլ նահանգներու Սլաւ հասարակութեանց ձգտումներուն համեմատ. նաեւ կը կարծէր թէ պզտիկ պատճառով մը Ռուսիան պիտի ջախջախէր կամ ջախջախիկ տար Ալպանիոյ կիսաւայրենի իսլամ ցեղերը: Եւրոպական թուրքիոյ այս երկու մասին համար ալ սպասուածէն աւելի պատեհ ատիթներ ներկայացան սովորին ամիսներու մէջ. բայց Ռուսիան, հակառակ շատերու կարծիքին, ոչ թէ միայն անշարժ մնաց իր տեղը, այլ նաեւ դիւանագիտական հակառակ ընթացք մը բռնեց Պալատի քրիստոնէայ Սլաւ ազգութեանց դէմ: Ալպանացի գիւղերը մը յանգցնութիւնը ունեցաւ Չարին ներկայացուցիչը սպաննել Միթրովիցայի մէջ. բայց ոճրագործը մահաւան դատապարտուելէ յետոյ Չարին ներմանը արժանացաւ Մանաստըրի եւ Սելանիկի մէջ թուրքերէն աստիկան, զինուոր եւ պաշտպաններ ջարդեցին, բայց ուսկառավարութիւնը չփութաց գտնէ նաւաթափին մը դրկել թուրքական ջուրերը, իրեն կրօնակից եւ ցեղակից հասարակութիւնները պաշտպանելու

համար: Վերջապէս ամեն կարգի սըխրագործութիւններ գործուեցան ու դեռ կը գործուին. բայց Ռուսիա իր Պոլսոյ զենայանի միջոցաւ միայն չոր գիտողութիւններ ընելէ անդին ջանցներ. եւ միեւնոյն ատեն նոյն աստիճան եւ աւելի խիստ գիտողութիւններ կուղղէ Պուլկարի խանապետութեան, գիտնալով հանդերձ թէ այս վերջինը իր ձեռքին տակ ունեցած բոլոր կարելի միջոցները ի գործ դրաւ. Բեզուսպուրկէ ստացած հրահանգները ճշդիւ գործողութիւն համար:

Ներկայ պարագաներուն Արեւելքի մէջ Ռուսիոյ բռնած այս ընթացքը անմեկնելի կը մնայ շատերու համար. բայց երբ մեր աչքը քիչ մը աւելի հեռուները պաշտպաններու Մայրաքոյն Արեւելքի գործերուն ակնարկ մը նետենք, գաղտնիքի քողը աստիճան մը պարզուած կը տեսնենք: Ռուսիան Մայր. Արեւելքի մէջ ծանրապէս դրաւ դէմ է. Մանչուրիական ահագին խնդիր մը կայ մէջտեղ, որ Ռուսիոյ համար մակեդոնական եւ ալպանական խնդիրներէն շատ աւելի մեծ կարեւորութիւն ունի: Որովհետեւ թուրքիոյ քանի մը եւրոպական նահանգները ինքնավար ընելու մէջ առ այժմ Ռուսիան ուղղակի շահ մը չկրնար ունենալ, մինչդեռ անդին իրեն սահմանակից ահագին Մանչուրիան կլլելու կամ լքանելու մեծագոյն խնդիրը կայ, որ ամէն ժամանակէ աւելի այժմ տաղնապալի հանգամանք մը ստացած է:

Երեք զօրեղ պետութիւններ, Անգլիա, Ամերիկա եւ Ճապոն, կը պահանջեն Չարի կառավարութեանէն ձգել հեռանալ Մանչուրիայէ, ուր 175, 000 ռուս զինուորներ լցուած են տարիներէ ի վեր խաղաղութիւնը հաստատելու պատրուակաւ: Հինգ վեց տարիներէ անդին Ռուսիա Մանչուրիոյ տիրելու նպատակաւ միայն հոն հազարաւոր մարդներով երկաթուղիներ չինեց, զինուորական կայաններ հաստատեց, բերդեր եւ ամրոցներ կառոյց, թնդանոթներ զետեղեց, մեծ բազմութեամբ ռուս զաղթականներ տեղաւորեց հոն. եկեղեցիներ, դրամատուններ, գիտարաններ, հանրային պարտէզներ, թատրոններ, հոյակապ պանդոկներ, վաճառանոցներ եւ ահագին մթերանոցներ հաստատեց, եւ վերջապէս միլիարդնէ ծախսեց այդ ամբողջ Մանչուրական աշխարհին տիրելու նպատակաւ: Նպատակ մը որ հազար տարածութեամբ երկիր մը եւ 12 միլիոնէ աւելի նոր հպատակներ կը խոստանայ, մինչեւ ովկիանեան նաւահանգիստները անոր տիրապետութեան սահմանը

կերպարէ, եւ այդ շնորհիւ յառաջիկային համար ով ինչ գիտէ դեռ ի՞նչ երազներ կ'իրականացնէ:

Ահա այսօր Ռուսիոյ այդ ամէն զոհողութիւնները, չահերը եւ երազները վտանգի տակ են. Անգլիայ, Ճապոն եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու հասարակապետութիւնը խօսք մէկ ըրած կ'ստիպեն Ձարի կառավարութիւնը որ անպայման կերպով ձգէ Մանչուրիան: Բաղաքակաշնութեան այս խիստ ծանր հանգամանքն էր որ անցեալ շաբթու ստիպեց ռուս պատերազմ. նախարարը մինչեւ Մանչուրիա երթալու:

Արդ, Մայրաքոյն Արեւելքի իրաց այս վիճակին մէջ, ուր երեք հզօր հակառակորդներու խօսք հասկցնել հարկաւոր է, Ռուսիա չէր կրնար Ալպանիոյ եւ Մակեդոնիոյ գործերուն առթիւ անյողողղ ընթացք մը բռնել թուրքիոյ, Աւստրիոյ եւ թերեւս իտալիոյ ու Գերմանիոյ դէմ ալ: Այս տեսակ յանգողութիւն մը իր երկու կողմէ ալ ջախջախուելու պատճառ կրնար ըլլալ:

Եւ թէ «միտա» բաժնեւէ համար Հայրենիք կերթայ, ինք վանցի մըն է կամ վանի չըջականերէն. Նազարբէկի ատենէն քանի մը ռուսահայ կոտորուք բառեր արտասանել սորված էր:

Գանք թէ ինչպէս ներկայացուցիչ եղած է: Անցեալ տարի վերջին պատգ. ժողովի ատեն, այդ կարապետեանը Արզումանեանցին լրտեսն էր ու պաշտօն ունէր պատգամաւորներուն խօսակցութիւնները լրտեսել. բայց միեւնոյն ատեն այդ մարդուկին շնորհիւ ամէն բան դուրսը կ'իմանայինք: Կեդրոնի վերջի երկպառակութիւն վրայ Ռ. Կարապետեանը տեղւոյս մասնաճիւղի անդամակցութեան հետացուցաւ, սա ալ Արզումանեանցի հետ համախորհուրդ մասնաճիւղին կնիքը կը կնիքէ ու ատով տեղւոյս հայ հարուստներէն 20 ոսկիի չափ դրամ հաւաքելով ճամբու ծախքը կապահովէ. եւ այս շնորհիւ իբր ներկայացուցիչ այդ կողմերը կը զրկուի Արզումանեանցի կողմէ:

ԱՆՍՈՈԱՆԱԼԻ ՇԱՀԷՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

(Շար. Ասիտիք Բիւրո)

Միտն երբ բանտ գար ինչ հետ տեսնուելու, իսկոյն իր գէմքին վրայ մտանդութիւն եւ տիրութիւն մը կը նշմարէի, վերջապէս օր մը շատ ստիպելէս վերջ, ըսաւ ինչ թէ երկուքնիս ալ փախչինք:

Ես զինքը յուսադրեցի թէ օր մը անպատճառ ներում պիտի ըլլայ եւ թերեւս ալ մօտ է, այն ատեն կազատուինք եւ անգամ կերպով մեր որդիս տեղը կերթանք:

Ամիսներ եւ տարիներ սա՛հած էին, հասած էինք 94-95 թուականին: Միտն ընտելեան յատկութիւններուն ալ եւ ընտելացած էինք:

Միտն օր մը ըստ սովորութեան քովս եկաւ. բայց այնպիսի ձեւով մը սկսեց խօսակցութեան որով զուլա-

կեցի թէ զո՛ւր է այլ եւս իր դիտաւորութեանէն զինքը չեղել, Շեշտակի կերպով ըսաւ:

— Ընդհ. ներումը կրնայ երկարիլ գեռ. բայց ես չեմ ուզեր հոս մնալ, վստահ եմ թէ պիտի օգնես ինձ որպէս զի ես այսօր կամ վաղը փախչիմ: Մենք այլիս բարեկամ ընկեր չէինք, այլ մտերիմներ, ուստի Միտն գիտէր թէ Աքեմայի եւ գիւղերու մէջ ունիմ քրտոնեայ եւ ոչ քրիստոնեայ Արապ բարեկամներ, որոնց միջոցաւ կարող էի Միտն փախուստի դիւրացնել: Ուստի անոր ըսի:

— Միտ որչա՞փ դրամ կը բաւէ քեզ մինչեւ... հասնելու:

— Մինչեւ... հասնելուս դրամի գրեթէ պատրաստած եմ լուսադարութեամբ, իսկ ասկից մինչեւ... հասնելու դրամս կը պակսի ահա այդ է որ պիտի վճարես ուղեցոյցին:

— Ուրիշ բանի պէտք չունիմ:

— Ձէ:

— Ե՛րբ պիտի երթաս:

— Այդ քեզմէ կախում ունի քանի որ մինչեւ... հասնելու քու կողմէդ տրուելիք ուղեցոյցով պիտի ըլլայ եւ թէ մասնաւոր այդ ուղեցոյցը տեսնեմք թէ ե՛րբ պիտի ուզէ ինձ առաջնորդել:

— Ա. Ս. եթէ հոս է նոյնիսկ կարող եմ ստիպել որ վաղը գինջեր երթաք, սպասելու ի՞նչ պէտք:

Իրկու ժամէն վերջ Ա. Ս. քովս եկած էր արդէն եւ տուած վարձքովս յանձն առաւ միւս գինջեր ճամբայ ելնել եւ Միտն ապահով կերպով... տանիլ ու յանձնել Ե. Պ. ի տունը:

Գինջ յետոյ Միտին տուի բարի լուրն. իր ուրախութիւնը այնքաւ չափ չուներ, ինքը քովէս գնաց պէտք եղածները պատրաստելու միւս օրուան համար:

Միտն իր ճանապարհի պէտքերը հոգալէն, Ա. Ս. ի հետ տեսնուելէն եւ բանասացն պատրաստելէն վերջ քովս եկաւ մնաւ բարով ըսելու: Արդէն երկար խօսելու պէտք չունէինք, որով հետեւ նախապէս ամէն ինչ խօսուած եւ կարգադրուած էր:

Բանտարկելոց ներկայութեան համբուրուին անկարելի էր, ամուր կերպով իրարու ձեռքերը սեղմեցինք, ես

Միտին բարի ճանապարհ եւ յաջողութիւն մաղթեցի եւ ինքը ինծի «համբուրութիւն» ըսաւ ու բանտի դռներէն դուրս ելաւ եւ գնաց:

Առաւօտուն Միտն փախչելու լուրն Աքեմայի ոստիկանութիւնն տակն ու վրայ ըրաւ: Բերդին մէջ քանի մը կասկածելի տուեալ խուզարկելէ վերջ հեծելաոստիկաններ բերդէն դուրս զրկեցին Միտն հետքն գտնելու եւ ձերբակալելու, կարծելով թէ առանց ուղեցոյցի փախած է եւ դիւրին է ձերբակալելն:

Յ. ՃԱՆԿԻԻԼԵԱՆ
(Շարունակելի)

ԲԱՌԱՐԱՆ ՊՈՒԼԿԱՐԵՒԷՆ—ՀԱՅԵՐԷՆ—ՏԱՃԵՐԷՆ 30 ԻՆԵՅ

ԱՍՏԱՏՈՒՄ ՄԵԿՏԵՂԵԱՆ

Կը բաղկանայ 500է աւելի երկսիւնակ երկնայեղ, ընտիր թուղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ, պարունակելով Պուլկարեւէն լեզուի գործածական գրեթէ բոլոր բառերը եւ ոճերը—մօտ 30,000:

Հրատարակուած են առաջին մի քանի պրակները եւ մնացեալին տպագրութիւնը մեծ փութով յառաջ կը տարուի, այս նպատակով կազմուած Մասնախմբիս հսկողութեան տակ:

Բախանդարդիկն է 5 փո. կանխիկ ճամբու ծախքը մեր վրայ: Տնտեսութիւնը երբ աւարտի, բաժանորդը այն ատեն պիտի տեսնան Բաւարանը կազմուած: Իսկ եթէ ուղղորդելու լան, հրատարակուած պրակները հետըզհետեւ եւս կրնանք զրկել (չորսը մէկ ծրարով):

Տպագրութիւնը աւարտելէն վերջը գինն պիտի բարձրանայ: Դրամի փոխարէն նամակագրօյ չընդունուիր: Հասցի մէկ մասը յատկացուած է տեղոյս ազգ. վարժարանին:

Փափաքողը բաժանորդագրուելու համար գրիմու եւ Մասնախմբիս գանձապետին հետեւեալ հասցէով:

Տ. Մասթոս Թալիքեան—Սօֆիա
ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԻ

Ա. ՇԻՏԱՆԵԱՆ (76)

ԹԻԱՊԱՐՏԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԻ

ԹԱԼԱՆԻ ՏԱՐԻՆ

— Ի՞նչ կրնամ ընել... Պատրիարքարանէն պատասխան մը չեմ առել... փուճ տեղ հեռագիրը հեռագրի ետեւէ զարկի, նկատել տուաւ Տեղապահը:

— Երբ հեռագիրը հեռագրի ետեւէ կը զարնէք ու Պատրիարքարանէն պատասխան մը չէք ստանար, ընդհանրեց Ներսէս Արծրունին անհանգարտ ու ծանր, ձայնով մը, վերջապէս կը համարէք Ձեր պարտականութիւնը, եւ կամ թէ պատասխանատուութենէ կ'ազատիք:

— Դուք ըսէ՛ք, ի՞նչ կարող է ընել սա չէնքը, որ իմ բանտս է, կրկնեց Տեղապահը:

— Վալիին հասկցուցէ՛ք թէ ժողովուրդը յուզուած է եւ արիւնահեղութիւն տեղի պիտի ունենայ, մէջ մտաւ Վանական:

— Բայց չէ՞ որ Վալիի հրամանով յայտարարուած թիւներ տարածուեցան այսօր, յարեց Տեղապահը:

— Դուք կարեւորութիւն կուտաք այդ թուղթի կտորներուն... առարկեց Վանական: Ո՛հ, այդ

չարագործը կը խնդայ մեր քթին ու մեզ քնացընելով խողովակներ կախաւոր... ստիպա պէ՛տք է գիտնաք: Հիմա՛կ՝ ատեն չէ որ պատրիարքարանէն լուր մ'առնենք, ատեն չէ որ յայտարարութիւններով խաղաւինք: Ի՞նչ կրնաք սպասել Պօլսոյ պատրիարքարանէն որուն կամքը Սուլթանի հրամանին համաձայն կը գրուի, եւ կամ թէ ի՞նչ կրնաք յուսալ Վալիէ մը որուն ձեռքը «արիւնալի ծրագիրը» յանձնուած է: Ոչ ապաքէն անգիտակցաբար մեղսակից մը կը համարուիք, երբ կարեւորութիւն տաք:

Տեղապահը ճնշուած ու ջախջախուած ձայնով մը հարցուց.

— Ձեր որդու՛ն ի՞նչ է:

— Պէ՛տք է երթաք Վալիին, պատասխանեց Վանական:

— Այսօ՛ր:

— Այո՛:

— Ի՞նչ ըսելու:

— Յայտարարելու թէ «ապագայ չարեաց յատասխանատուն ինքն է»:

— Յետո՛յ:

— Այսչա՛փ:

— Խիստ լաւ, կերթա՛մ, մրմնջեց Տեղապահը:

Արդարեւ, քառորդ մը ետք, Տեղապահը Վալիին երթալու պատրաստուեցաւ. իսկ Վանական ու Ներսէս Արծրունին Առաջնորդարանէն ելնելով ուղղակի Արարուց արուարձանը դիմեցին: Ներսէս Արծրունին իր քապաստանարանը գնաց, բաժնեւէլով: Բայց ինքը թէ քիչ հանգչած էր, ահա՛ դուռը զարնուեցաւ երկու անգամ:

Տանտիրուհին իրեն իմացուց թէ կին մը եկած էր

եւ զինքը տեսնել կուզէր:

— Թո՛ղ գայ վեր, մրմնջեց Ներսէս Արծրունին հետաքրքրութեամբ մը:

Տանտիրուհին վար իջաւ ու Ներսէս Արծրունիի սենեակն առաջնորդեց քառասունն անցած կին մը, որուն կերպարանքը թշուառութեան ու ծայրայեղ յուսահատութեան երեւոյթը կը ծածկէր:

Կինը զողողալով մտեցաւ Ներսէս Արծրունիին ու իր արտաքին աղուր աչքերը արցունքով լեցած՝ անոր վրայ սեւեռեց:

— Հրամայե՛ք, նստեցէ՛ք, տիկին, մրմնջեց Ներսէս Արծրունին:

— Շնորհակալ եմ, պարո՛ն, թոթովեց կինն ու նստեցաւ:

— Ի՞նչ ունիք ըսելու, հարցուց Ներսէս Արծրունին:

— Ներեցէ՛ք, պարո՛ն, ահա՛ վերն Աստուած ու վարը ձեզ կը գտնեմ այս սենեակին մէջ, հեծկտաց կինը: Կը պաղատի՛մ, յայտնեցէ՛ք ինծի Վալիէին ո՛ւր ըլլալը:

— Անոր մա՛յրն էք դուք:

— Այո՛:

— Կարծեմ թէ քիչ ատեն է որ անկից՝ բաժնեւէլ էք, Տիկին, ի՞նչու կը կասկածիք:

— Ո՛հ, կը կասկածիմ... որովհետեւ կուսակալը ձերբակալել կուզէ զինքը: Եւ երբ այդ գազանը յաղողի զաւակս իր ճիւղաներուն մէջ ձգելու, ա՛լ կորսուած է ան:

— Մի՛ վախճաք, կուսակալը չէ յաղողած զաւակը ձերբակալելու եւ չը կրնար, որովհետեւ ապահով տեղ մը կը գտնուի ան:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵԿԱԴԵՐԻՆՈՑԱՐԻ մէջ ընտկող պարականայ Տ. Աւետիսն որոշած է կըսուի նոյն քաղաքի Ազգ. վարժարանի ծախքերը ապահովելու եւ նոր չէնք մը կառուցանել: Նոյն անձը խոստացեր է Թեհրանի մէջ ալ միջնակարգ դպրոց մը բացել իր ծախքովը:

ՊԱՐՍԻՑ Եւսէր առաջին կարգի Արեւիկայն եւ Արեւիկայն պատմաւորական շնորհներ է Պարսկաստանի եւ Հնդկաստանի առաջնորդ Տ. Սահակ Արքեպ. Այվազեանին:

ՄԱԼԱԶԿԵՐՏԻ մէջ երկրաշարժ պատճառով ըլլալով անոր լուրջ արդէն հարկարգած էինք մեր բնակիչներուն: Այսմ կիմանաք թէ Մուշի առաջ. տեղապահ Տ. Խոսրով վարդ. հետագայով է Պարսկաստանի թէ այդ երկրաշարժէն Մալազկերտի մէջ շատ մը հայ տուններ փլատուած եւ մարդիկ ու բազմաթիւ անասուններ փլատակներու տակ մնացած են:

ԲԱԼԵՇԻ նորընտիր առաջնորդ Տ. Եղեղի վ. Գալաթիքեանի պաշտօնը հաստատող Պերսքը կոստանդուպոլիսէն Պարսկաստանի յանձնուր է:

ՌՈՒՄԱԼԻՆԻ Հայոց Առաջնորդ մը կազմուելու խնդիրը կրկին Պոլսոյ Սահակ Ժողովոյ խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ: Ժողովը իր վերջին նիստին նկատելով որ երկար ստեղծ իվեր Ռումելիոյ ժողովուրդը անխնայ կը մնայ հոգեւորական. եւ այս ան առաջնորդական վիճակը կազմակերպուելու անհրաժեշտ պէտք ունի, հարկ դատեր է նշանակուած մը զրկել թէ ժողովուրդը առժամայէն հովուելու եւ թէ պէտք եղած եկեղեցական գործերու կողմակերպութեան ծրագիրը պատրաստելու համար, իսկ անուանուած յառաջիկային թող չցեր է:

ԿԱԼԿԵՐԻ Հայոց եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւնը ներքին կանոնադր մը մշակած եւ վաւերացած համար Պարսկաստանի գրեթէ ըլլալով, Սահակ Ժողովոյ այդ կանոնադրի հաւաքներու թիւեր յանձնած է Տ. Եւսէր Եւսէրեանի:

ԹՐԻԱ-ՕԴԵԱԻ կայազարտ Ղեւոնդ քահանայն ընդարձակ գրով մը ջանադատ է ինքզինքը արդարացնելու բայց կրօն. ժողովը կարեւորութենէ զուրկ գտաւ է այդ գիրը:

ԿԻՒԼԻԿԻՍ Ս. Կաթողիկոսի օժանդակով միւսոնորոնեան հանդէս. ներքին ներկայ գտնուող ուղիւստներու նուէրներէն 800 ոսկի հասոյթ զոյացեր է:

ՍԻՆԵՆԻԻ եկեղեցւոյ շինութեան համար 20 ոսկի նուիրեր է Արքեպ. Բարթող Աղէքսանդրիայէն:

ԲԻՒՐՁԻ Կարգապահ ապօրինի մէջ ինչպէս անցեալ տարիներ, նոյնպէս եւ այս տարի Հայ տրուեստագէտներ նոյնիսկ Պարսկաստանի գիտութեան հաստատութեան գովեստին արժանացան: Վերջին Ժողովուրդ արուեստագէտներու անուններուն մէջ կը յիշէ Տ. Գրիգորի Օր. Արքեպ. Պապեանի եւ Տ. Էսկաթ Եւսէրի անունը: Եւսէր համար կըսէ ժողովին եւ ճիշտ տաղանդով հայ մըն:

ԿՈՒԼԿԱՍԻ թերթներէն կը տեղեկանաք թէ վերջին օրերու Բագուի մէջ պայանուած է Մանթաշեանի արհեստանոցներու վերանորոգ Մ. Գալաթիքեանի Սպանդուկներն են Շ. Եւսէրեանի եւ Զաքարիան, որոնք արհեստանոցէն ճամբուած են երկր. ուստի Ղրթիմեանութեան գործած են այդ ռեփը: Նախ ամբանակով վերադարձան են իրենց փորձերը: Եւսէր թափած է որոնք կարած են, ըսելով որ եւս ինչ հոգեւորական. մենք ալ թէ կենքէ պիտի զրկենք: Սպանդուկներ իրենք գացած յանձնուած են արհեստանոցներուն:

ԿՕՆՍՏԱՆԸԱՅԻ Թաղ. Խորհուրդը պաշտօնական նամակով մը մեղ զըրգած է որոնք են արհեստական տեղեկագրի մը որով կը պարզուի Արքեպ. Խորհուրդին ղեկավարութեան վրայ: Ստանդարտի Բանակայան պաշտօնի մը մէջ վարած լինելու յաւայ կենքը: Ուստի այժմ արհեստանոցներն անստանաւ է թէ այդ շնորհաւոր քահանայն շարժուան մը մէջ հոն 4-500 ֆր. ամսակեր է: Սինդուկ Սինդուկի Թաղ. Խորհուրդը Խորհուրդ քահանային հանգանակութեան:

Հայիները ճշդիւ ընդունած ըլլալը կը յայտարարէր: Արքեպ. քահանայն այդ գովարդը իր անձնական քակէն ծախսած է: Եթէ այդպէս ալ եղած ըլլայ, առով բարոյական տեսակետը չընթերցուի, զի պաշտօնի մը մէջ այդորինակ օրհնագործութիւններ աշխարհականի մը իսկ ներքին չեն:

ՊՈԼԿԱՐԱԶՍՈՑ Ժողով ծանօթ եւ արժեքաւոր գտնուող Գէորգ Գէորգ. Հիւրմիւղեան կրկին կարգաւորած եղած է ու իզուր ներում կը խնդրէ կրօն. ժողովին: Այս անուղղայ քահանայն որ քանի մը տարի առաջ մեղմէ այնչափ քննադատուած եւ հակառակ դրացի թերթի մը պաշտպանութեանը վերջապէս Պարսկաստանէ պատժուած էր, դեռ չէ ուղղուեր. այս անգամ ալ Երկրպագայրը զանի պատժելու տուած են: Ասով անգամ մըն ալ կը հաստատուի թէ մենք ասեմք այդ քահանայն ԱՆՈՒՂԱՅ ամականով միջոցներու մէջ երբեք սըխալած չենք:

Գաւի մը շարքի իվեր Արքեպ. Խորհուրդին մէջ սկսած է նոր շարժումներ մըն ալ հրատարակուի ԱԶԱՏ ԲԵՍ անունով, խմբագրութեամբ ծանօթ հրատարակագիր Տ. Երուսաղ Օտեանի:

Բամեկին է արտասահմանի համար տարեկան 12 ֆր. եւ վեցամսեայ 7 ֆր. կանխիկ, Հասցէն է՝

Խմբագր. ուրիւն ԱԶԱՏ ԲԵՍ Դրագրի Աղէխանաբա

ՆՊԱՍՏ ԶԵՅԹՈՒՆԻ

Հրացիներու իրարու յարգող մշտնադիւր շնորհներն վերջապէս ազդուած տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը հետեւեալ հրահրող ուղղած է հայ հասարակութեան:

Վերջին օրերու Զէյթունի մէջ տիրող ծաղկալտի համաճարակին դէմ մարտնչող համար դրամական անմիջական օգնութեան պէտք ըլլալով, Խորհուրդս որոշած է ինք

անձամբ հանգանակութեան ելնել, վստահ լինելով որ արգոյ հայ հասարակութիւնը սիրամօթար պիտի մասնակցի սոյն բարեգործական ձեռնարկին՝ առատաձեռնօրէն նուիրելով իր լուծան:

Խորհուրդս այս տարի կը ծանուցանէ նաեւ պատուարժան հայ հասարակութեան թէ՛ Խորհրդոյս պաշտօնական կնիքը կրող տնտրի ձեռնի ունեցող անձինք միտին արտօնուած են սոյն բարեգործական նպատակին համար ձեռնարկելու հանգանակութեան քաղաքիս մէջ:

ՏՕՊԻՉԻ մէջ ալ կազմուած է մասնախումբ մը ի նպատակ Զէյթունի հանգանակութեան ընկու նպատակաւ: Նոյն մասնախումբի մէջ անգամ ուրախութեամբ մեղ կիմացնէ թէ Զէյթունի թշուառներուն համար բուսական կարեւոր գումար մը հաւաքած են: Մեր կողմէ կը շնորհաորեն իրենց այս նախաձեռնարկութիւնը, եւ Խորհուրդ կուտանք որ Պարսկաստանի հետ բանակցութեան մտնեն այդ դրամը ճիշդ իր նպատակին գործածելու մասին:

Ք Ա Հ Ա Ն Ս Յ Կ Ո Ւ Զ Ո Ւ Ի

Ռուսները Պատ. Թաղ. Խորհուրդը կը խնդրէ մեղմէ ծանուցանել թէ տեղւոյն եկեղեցւոյն մէջ պաշտօնավարելու համար քահանայ մը պէտք կայ: Ուստի այդ քաղաքին մէջ պաշտօն ըստանանելու տրամադիր քահանայներ կրնան գիմել ուղղակի տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին եւ բանակցել:

- Ապահով տեղ մէ կը գտնուի:
- Սյո՛:
- Չեմ կրնամ հոն ելլիմ:
- Ո՛հ:
- Միշտ հոն պիտի մնայ:
- Ան այժմ չը կրնար հեռանալ: Բայց դու քիչնպէս ազատուցեալ վարդ ձեռքէն:
- Ապառա՛ւ չեմ... գիշեր ցերեկ աստիկանները կտուկու լինած են... բայց չեն կրնար ձերբակալուի: Ա՛խ, պարո՛ն, վրէժս պիտի լուծէի այդ հրէշէն, զբարեգործը չը յաջողեցայ:
- Ինչպէ՛ս:
- Անպա՛մ մը ձերբակալուցայ ու իր ապարանքը կանչուցայ: Տեսայ որ իմ ընտանիքին արեւը մտնող այդ դաղանք միջոցակից մը կը նկատէր զիս անձնասպան էրկանոն ոճիւրն մէջ, օճիքս ապահուելու համար խնդիր մը ձեռնարկէի ինքզինքս: Ինչ որ չի պիտի կրնայի ուրիշ ժամանակ ըսել, ամէն ալ յայտնելի ու իր երեսին «ոճիւրդը մըն են» պոռացի: Բարեկամս վրաս, հրամայեց որ Տեղապահին տանին յանձնելու զիս: Թիկնապահը կատարեց անոր պատուէրը: Բայց Տեղապահը ըսն մը չըբաւ ու ազատ արձակեց: Վարդն այն օր նորէն ձերբակալուի: Հրամանը տուած էր աստիկաններուն: Ասիկա իմացայ: Վրէժս լուծելու համար որովայն մը թոյն գնեցի ցեղացիքէ մը որ բարեկամն էր: Սյո խոյնի սրուակը պահեցի զովս ու սկսայ համարձակուիլ չըլիլ փողոցներէ մէջ: Ոտորկան մը ձերբակալեց զիս ու վարդին ապարանքը տարաւ: Նմանապէս մարդը խոստովեամբ չը խօսեցաւ ինձի հետ: Իր նպատակն էր՝ որ ես որդւոյս ո՛ւր ըլլայ յայտնելի

- իբնէ: Ես լսելով արտաստանեցի թէ՛ որդւոյս ո՛ւր ըլլայ յայտնելի է: Սյո հարցաւորութեան միջոցին երբ կուտակար քովս տեսնուող մտաւ որ ամուսնոյս գրութիւնը պիտի բերէր, եւ չըմիւնէին վրայ դրուած քուրի արտակին մէջ պարզուիլ թոյնը: Օ՛հ, ա՛լ յայտնած էի... անպատճառ արդեւոր պիտի խնդրեցի... փրկուելու համար չըկար: Գիշ լսելով վերադարձաւ ու ըսաւ ինձի. «Ինչպէ՛ք...» Եւս զուրկ եղայ: Հեռեւեալ օրը խոցայ որ թիկնապահը թուրաւորուած էր: Հասկցայ թէ, այդ արտակին մըսն ինքզինքն ինքնապահ խնդ էր: Նիկից իվեր աւելի խոստովեամբ հրաման արուած էր ձերբակալուելու զիս...:
- Վարդ փաշա՛ն է հրամայողը, ընդհատեց Ներսէս Արծրունին:
- Ո՛հ, այո՛:
- Բանի՛ օր է որ կը վնասեն ձեզ:
- Երկու ամիս կըլլայ:
- Ո՛ւր ապաստանած էք:
- Բոջս որդւոյս տունը:
- Ապահով տեղ է:
- Այո՛, ապահով տեղ է... Բայց չեմ ուզեր մնալ: Ուրեւոյս կարծող կը խղի զիս: Այնպիսիք լսան մըն է ինձի համար: Գալած տեղս՝ անէ՛ք կը լսեմ կտուկու: Ա՛խ, Աստուծոյ սիրտն ըլլայ... կը պաղատիմ... մի՛ թողուք որ կարծաւս մնանիմ... օտարէ՛ք մէկ հատիկ ցարկիւն զով... Եթէ ո՛չ յոռատաւորութեան կը խղիմ ինքզինքս... Եթէ ո՛չ ա՛լ չեմ կրնար հանգուցեմ, ա՛լ չեմ կրնար թափառիլ:
- Ներսէս Արծրունին ակամայ սարսուռ մը զգաց,

- երբ տեսաւ կեռ յաջերէն արցունքն հոսիլը: Մեքենադար տաքի Էլլա ու անոր ձեռքը ընկելով մըրմնեց:
- Մի՛ վնասի՛ք, Տիկին, եւ վստահ եղէ՛ք որ այս գիշեր միշտին որդւոյդ զովը կեղծանք:
- Միշտին, քաջագանչեց կրն խնայեղ ձայնով մը:
- Սյո՛, միշտին:
- Տարադող կրնը զողգող ու չը կըցաւ իր երախտալիտութիւնը յայտնել:
- Արդարեւ, զիշերուան ժամը չորսի ժամանակը Ներսէս Արծրունին իր հետ առնելով վազգէնի մայրը, որ մարդու տարազ հագած էր, ուղղակի գէպի կուտուպաշ կուտած գիւղը դիմեց, որուն վրայ բարձրացած վարապայ լեռան կողքին տակ կը գտնուէր զինակիր խումբը:
- Նրբ ժայռերու մէջ մտան, որոնք հսկայ բարձրութեամբ դէպի երկինքը կը ցցուէին, լսեցին ոտնաձայնի մը շշուկը:
- Ներսէս Արծրունին իր ծոցէն սուլի մը հանեց ու նշան տուաւ թէ ինքն էր եկողը:
- Տրուած յայտնի նշանին համաձայն, քիչ լսելով խումբին պահակը ներկայացաւ ու առաջնորդեց զինքն:

(Շարունակելի)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Թիւրքիանըն պորճարըն պիր. լէշտիրմէք իշիւն մէճիւսի վիւքէ- լա գարարը գաթիւսի վէրուպ, մազպաթալը իմզալարագ Սուլ- թանա թագաթիմ իտիլմիշ տիր. Մէզքիւր մազպաթա Սուլթան- տան թագաթիգ օլընտըգտան սօն- րա՝ էճնէպի տէօվէթլէրին սինտի. գալարը իլէ միւզէքէրէ պաշլա- յաճագ տըր :

Մաքէրոնիս

Սրանպօլ, 15 Մայիս

Մաքէթոնիանըն իւշ վիւայթ- լէրինտէ թէվզըթաթ (ճերբակա- լուծիւնք) տէվլամ իտէյօր. մաճ- պուսհանէլէր տօլմուշ օլուպ, մու- վազգաթէն մաճպուսհանէ քիրա- լամազ իզլիզա իտէյօր :

— Սուլթանըն հալէլէրինտէն պիրի կէշէն կիւն Սէլանիկէ կի- տուպ, ճինայթ մաճքէթէսի րէ- յիսինէ Սուլթանտան էմիրլէր թէպ. լիզ իթմիշ Դուռնու իւզէրինէ պուլկար մաճպուսարտան չօզլարը չըգարըլուպ քէնտի քէօլլէրինէ կէօնտէրիլիշէր, բօլիսիատան մէ- զուինիթ ալմագսըզըն տըշարը չըգամագ չարթը իլէ :

— Այտընտան 38 թագուր րէ- տիֆ տալիս սիլաճ ալթընա չաղը. րըլմըշ օլտըղըն վէ պու եէնի աքէրլէրին Մանաստըր օրտուսընա իւպէ օլընաճաղըն, վէ Պապը Ալինին իլանաթը խիւաթընա օլա- րագ Մաքէթոնիատա հալ աղըր. լաշտըղըն Սթանպօլտան մայիս 14 թարիսլէ թաւնա պիտիթիօրլար :

— Աւստրիա վէ րուսիա էլշի- լէրի իսլահաթ մէսէլէսի իշիւն Երտըզա վէ Պապը Ալինի թէք. րար միւրաճաթ իթտիլէր, պու տէֆա էլշիլէր թիւրք հիւքիւմէ. թինին վատարընա բէք էմիրիթ կէօսթէրմէտիլէր : Պախուսուս րուսիա պիրագ տահա չիտտէթ կէօսթէրտի : Ասիւրէն թէվզըթ օ- լընմըշ օլան Սթուրուիցատաքի պուլկար տէօթօթըն սէրպէսթ պը- րաքըլմասընը թալէպ իթտի : Թիւրք հիւքիւմէթի տէրհալ էլշի- նին թալէպիին իճուս իտուպ, տի- կէր թարաֆտան տէսթօթըն թէվ- զըթ օլընտըղըն հալատիսինի կազէթալար վասիթասը իլէ թէք. զիպ էլլէտի :

Ալպանիս

Մայիս 13տէ չարշամպա կիւ- նիւ իքի թարաֆտան իրէք իւզէ- րինէ կիթմէք իշիւն աքէրլէր եօլա չըգտըլար, Նասիր բաշա Միթրօվիցատան 16 թագուր բի- ատէ, պիր ալալ սիւվարի վէ պիր ալալ թօրճը կէօնտէրտի : Ճագօ. վատան տախի Շէմսի բաշա 8 թա- պուր բիաւտէ վէ պիր թօրճը ա-

լալը իլէ իրէք իւզէրինէ կիթտի : Պու կիւն տաքէրլէր իրէքէ կի- րէրլէր : Արնավուտարըն էքսէրիսի իսլահաթա մուխալէֆէթ իթմէք- տէն վազ կէշմիշ տիր, իսլահաթա գարըն կէշէնէր իսէ իրէքտէն չը- գուպ, րիւկօվա օրմանընա վէ ճի- վարարա չէքիլմիշէր : Պու սէ- պէպլէ օրտուսընա անլէր իւզէրինէ երւրիւմէսի իզլիզա իտէճէք տիր :

Պապը Ալինին Արնավուտարա գարըն իթթիլազ իթտիկի չու- միւսիւր թէտպիրտէն տօլալը տիւրօլմաթ տաիրէլէրինտէ մէմնու- նիլէթ հասըլ օլմուշ տըր :

Արնավուտ րէյիսլէրինի սիւրկիւն իթմէք իզլիզա օլմայաճագ կէօ- րինիօր. զիրա օ հալտէ Արնա. վուտ գապիլէլէրին հիտտէթի իսհրիգ օլընմըշ օլաճագ :

Սրանպօլ, 16 Մայիս

Մայիս 14տէ Ճագօվա հազը նընտա Շէմսի բաշանըն աքէրլէ- րի վէ Արնավուտաւարըն պէյնիւ- տէ գըսա պիր միւտաքէպէտէն սօնրա սարլար թէսլիմ օլտըլար :

Նասիր բաշանըն գօմանտաւար ալթընտա պուլընտան առաքիր ի- բէքտէն իթէ սաաթ իրագտա պու- լընմըշ :

Սրանպօլ, 16 մայիս

Աքէրլէր տիւն ազշամ իրէք չէհրինտէն իշէրի կիրտիլէր :

Պապը Ալի պուստան տօլալը բէք մէսուր տըր, վէ իշ պիւթիւն պիւթիւնէ պիթմիշ առա իտէյօր :

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Ցանքօվիսթ գապինէսինին իս- թիֆա իթմէսի վէ իսթիֆանաճէ- նին Յէլամ. Բրէնստէն գապուլ օլընմաղը պուստան էվէլէթի նօմէ- րօմըզտա հազըլմըշտը, Հիշ պիր բարթիլէ մէնսուպիլէթի օլմայան էքօ տէ Պաշպան Սօֆիա կազէ- թասը գապինէսին իսթիֆա հա- տիսէսինի չու եօլտա հազըլօր :

«Ճուստա կիւնիւ վէլիհաստ Բրէնս Պօրիսին իսթի օլմագ միւհասիպէ- թի իլէ, քիլիսէ արընտան սօնրա վիւքէլա րէյիսի Մ. Տանէվ վէ մէտրիֆ նազըրը Մ. րատէվ թէպ րիգ իշիւն սէրայա կիրմէլէրինտէ, Յէլամ. Բրէնս տախի ֆայթոն- տան էնէր իքէն՝ իքի նազըլարը կէօլուպ, Մ. Տանէվ խիթապէն՝ երւքսէք սէսլէ՝ «Թաաճուպ իտէ- րիմ քի պէօլլէ պիր առաճը (Մ. րատէվի կէօսթէրէրէք) եանընզա ալուպ սէրայըմա կէլիօրսընըղ» տէմիշ :

«Րիպայթէ կէօրէ, Մ. րատէ. վին Բրէնս ալէյհիտէ սէօլլէմիշ օլտըղը պազը սէօլլէր գուլաղընա կիթմիշ օլմասընտան նաշի հիտ- տէթլէնմիշ իմիշ :

«Յէլամ. Բրէնսին պու հիտտէթ- լի մուսմէլէսի իւզէրինէ Մ. Տա- նէվ վէ րատէվ կէրի չէքիլուպ կիթմիշէր, վէ վիւքէլա մէճիւսի թէճէմմիւ իտուպ, միւթթէֆի գէն գապինէսին իսթիֆասընը հա- զուպ կէօնտէրմիշէր :

— Սօպրանիէ րէյիսի Մ. Տրա- կան Ցանքօվըն հազընտա Բեթրա- պուրկա կիտուպ, օրատա պէօլիւք գաթլար իլէ կէօրիւշէրէք Մաքէ- թոնիա մէսէլէսինին հալլընը իս- թիհասլ իթմէկէ չալընաճագ օլ- տըղը պազը Էթրագը հալատիս հազմը իստէ, չու սըրա Մ. Ցան- քօվըն մուվաֆագիլէթ հասլ ի- տէճէկիլինէ պիզ ինանամայօրուպ :

— Մաքէթոնիա գօմիթէ րէ- յիսլէրինտէն առա օլընտան ժէնէ- րալ Ցօնշէվին կէշէնէրտէ Մաքէ- թոնիատա վուրուլուպ էօլմիւշ տէ- յիւ էճնէպի կազէթալարըն հազ- տըղարը խիւաթընա օլարագ, մէրգուլմըն կէշէն հաթթա Տրէնօ- վօտան Սօֆիայա կէլտիկինի վէ խասթալըղը ճիշէթլէ թէտապի օ- լընաճաղընը Սօֆիա կազէթալարը հազըլօրլար :

— Քէզա վօլօտա Տէտօ Սիմօ- նըն Մաքէթոնիատա վուրուլուպ էօլմիւշ օլտըղընը կազէթալար հազմըլարընը ֆագաթ մէրգուլմ կէշէն կիւն հարէլի հալտէ Պուլ- կարիայա կէլուպ, հէր թարաֆտա էհալիտէն միլլէթ գահրէմանը նէ. վինտէն ալգըլարլէ գապուլ օլընտը :

— Եէնի ԿԱՊԻՆԷ Խթիտէթի զէվաթտան թէշթիլ օլընմըշ տըր :

1) Բ. Բէթրալ, վիւքէլա րէյիսի վէ խարիճիէ նազըրը

2) Տ. Բէթրալ, Տախիլիէ նա. չըրը :

3) Տօք. Կէնաւտիւլ, Ատլիէ նա չըրը :

4) Տ. Գ. Բօքօվ, Թիճարէթ նա. չըրը :

5) Սալիլ, Հարպիէ նազըրը

6) Տօք. Շիշմանլի, Մէտրիֆ վէ Նաֆաա նազըրը

7) Մաննաշլի, Մալիլիէ նազըրը : Պալատա իսթի վէ մէսլէթլէրի մուհարրի օլան զէվաթ էքօէ. րիլէթէն սապըգ Սթանպօլիլիսթ բարթիսինէ մէնսուպ տըրլար :

— Յէլամ. Բրէնս պու տէֆա էվրոքստան ալտէթիստէ Տօքթ. Տանէվ իլէ Մաքէթոնիա վէ թիւր- քիա մէսէլէսինտէն մուպահէսէ ի տուպ, Ցանքօվիսթ գապինէսինին պիւթիւն պիւթիւնէ րուս րօլի. թիգաւընա թէսլիմ օլընմասընա մուղայիթ՝ պիր ֆայիտէ կէօրիւ- մէտիկինի պէյանլէ, Տօք. Տանէ- վին րուսըրվէր բօլիթիպասընտան թաճիլիթ պէյան իթմիշ օլտըղը Սօֆիատան թաւնա հազըլմըշ տըր : Շու հալտէ գապինէսին սօն թէ- պէտտիւլաթը պիր տէրէճէ պու թաճիլիկէ համ օլընապիլի :

Ա Ի Ս Տ Ր Ի Ա

Վիեննատան Նիշ—Եօրք Հե- րաշտա պա թէլէկրաֆ պիտիլի- տիկինէ պինտէն, Սլաւ մէքթէպ- լիլէր Նաւ—Յոնայէ Բրէնս կազէթա- օլընը իտարէլանէսինէ գարըն նիւմայիթտա պուլուսուպ, բէն- չէրէլէրի թաշամըլար, Բօլիս մէքթէպիլիլէրի տաղըմօր, Օնլար թէքրար 300 քիշի թօրլանուպ :

Տարիլիֆինուսըն (Համայսարան) էօ- նիւնէ կիտէրէք, Նաւ—Յոնայէ կա- ղէթասընը պիր նօմէրօսընը ա- լէնէն հազարագ էնվայի հագա- րէթտէ պուլընմըլար :

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ՅՐԱՆՍԱ

Գրալ էտուտըն Բարիպտէ ֆէվզլիտաէ հիւսնի գապուլ պուլ- մասը իլէ իքի միլլէթ պէյնիւտէ միւնասէպաթը տօսթանէ սօն տէ- րէճէ իլէրլէմէքտէ տիր : Յրանսա վէ ինկիլթէրա պէյնիւտէ վուգու- յա կէլէն հէր պիր մէսէլէրի տու- րէթի տօսթանէտէ հալլ իթմէք վէ իլէրիսի իշիւն իքի տէվլէթ պէյնիւտէ մուհարէպէյէ ալա սէ. պէպիլիլէթ վէրմէմէք մազսէտի ի- լէ պիր հէյիլիլի հաքէմիլի (իրա- լարար առան) թէսիսի մէսէլէսի պու կիւն րէսմի տաիրէլէրի իշալ իթմէքտէ օլուպ հազընէն իքի գա- պինէսին միւզէքէրէսինէ իհալէ օ- լընաճագ կէօրիւնիօր :

Մէպուսանտան Սիւր Թրըրընը չիմտի Բարիլէ կիթմիշ օլուպ, հէյիլիլի հաքէմիլի թէշթիլի մէ- սէլէսինէ լազըմ կէլէն չարթարը գարարաշտըրմագ իշիւն միւզէքէ- րաթտա պուլընմըլար :

— Քէզա պիր չօք ինկիլիկ կա- ղէթալարը Յրանսա վէ ինկիլթէ- րա պէյնիւտէ պիր թէրքի սիլահ մուգապէլէնաճէսի տախի թանգիմ օլընաճաղընա իւմիտ կէօսթէրի- յօրլար :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ

ՎԱՌՆԱ, 7 Մայիս
ՉԱՆԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ	
Վալիօն Լիպ. 55-58 հքթ. 9.50/10 —	
Արապա լիպ. 57-62 հքթ. 10. —/11 80	
ԱՐՔԱ,	
Վալիօն 100 քիւ 10.20/10.30	
Արապա 45-50 լիպ. հքթ. 6./ 6.40	
ՉԱՎՏԱՐ	
Վալիօն 53-54 լիպ. 8.40/ 9. —	
Արապա 8. — / 8.40	
ՅԱՍՈՒԼԻԱ 100 քիւ 18. —/20. —	
ԵՆԻԼԱՅ	
Վալիօն 100 քիւ 10.20/10.60	
Արապա հէքթ. 5.40/ 5.50	
ՄԻՍԻՐ	
Վալիօն լիպ. 56-57 հէք. 8.40/ 8.60	
Արապա լիպ. 55-58 հքթ. 8.80/ 9. —	
ՏԱՐԷ	
Վալիօն 100 քիւ 10. —/10.20	
Վալիօն մուսմէլէսի ալթուս ֆը- րանլէ, արապա կիւմիլլէ : Նարօ- լէօն 20.70 ֆրանք :	
Կիւնտէ 60/70 արապա վէ 10/12	
Վալիօն կէլմէքտէ տիր :	

ՍԱՐԱՅԻԹԷ

Նարուսն 20.65 ֆրանք
Օսմ. լիւրաը 22.85 ալթուս ֆրանք

ՊԱԳԱԼԻԹԷ

Վարնա բիացարնտա պագգալիլի մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, ալ- թուս ֆրանք իլէ :	
ԳԱՀՎԷ	1.45/1.80
ՇԷՔԷՐ ՆԵՄԷ	— .58
» (Գէսլէ) սանտըգ	30.50
ԲԻՐԻՆՃ Ճարն չուվալը 33. —	
» Յիլիպէ »	35. —/—
» Ինկիլիկ »	28.50
» Բիզօն »	54. —
ԿԱԶ Սանտըղը	8. —
ՉԷԹԻՆ ԵԱՂԷ քիւ —.85/ —.100	
ԳՈՒՐՈՒ ԻԻԶԻՄ	— .32

Одговорникъ Н. Драгуловъ

Печатница Взаимность Варна